

Exam. Code : 103204

Subject Code : 1094

B.A./B.Sc. 4th Semester

PUNJABI ELECTIVE

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—100

1. (ੳ) 1701 ਤੋਂ 1900 ਈ. ਤਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀਰ-ਕਾਵਿ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਉਲੀਕੋ।

ਜਾਂ

1701 ਤੋਂ 1900 ਈ. ਤਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਰਚੇ ਗਏ ਭਗਤੀ-ਕਾਵਿ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

- (ਅ) ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੀ ਵਿਕਾਸ-ਰੇਖਾ ਉਲੀਕੋ।

ਜਾਂ

ਈਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। 20+20=40

2. (ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚਲੇ ਗ਼ਲਤ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਲਿਖੋ :

ਲੋਕ ਸ਼ਕਾਰਾ ਵਲ ਇੱਜ ਤੱਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜਿਦਗੀ ਨੂੰ ਸਰਲ, ਸੁਖਾਵੀ ਅਤੇ ਸੁਰਖਿਅਤ ਕਰਨਗੀਆ। ਅੰਤ ਹੁੰਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਕਾਰਾ ਲੋਕਾ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲੈਂਦੀਆ ਹਨ। ਜਿਸ ਸ਼ਕਾਰ ਨੂੰ ਅਸੀ 'ਸੇਬਾ ਕਰਨ' ਲਈ ਬਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਉਹੀ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। 'ਸੇਬਾ' ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਸ਼ਲ ਵਿਚ ਰਾਜੇ ਬਨ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। 'ਸ਼ਕਾਰ ਲੋਕਾ ਦੀ ਸੇਬਕ ਹੈ' ਇਹ ਖ਼ਿਆਲ ਬੁਨਿਆਦ ਤੋ ਹੀ ਗ਼ਲਤ ਪੜ੍ਹੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਚ ਕਿ ਲੋਕਾ ਨੇ ਆਪਨੀ ਰੱਖਿਆਂ ਲਈ ਸ਼ਕਾਰਾ ਚੁਨਨੀਆਂ ਹਨ, ਧੁਰੋ ਹੀ ਝੂਠ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਜਦੋ ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ ਮਸ਼ਾਂ ਹੀ ਆਪਨੀ ਲੋੜ ਜਿੰਨੀ ਖੁਰਾਕ ਪੈਦਾ ਕ੍ਰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇ ਨਾ ਕੋਈ ਮਾਲਕ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਕੋਈ

ਦਾਸ਼। ਸਭ ਬਾਰਬਰ ਸਨ। ਸੂਰੂ ਦੇ ਤਕੜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਸ਼ਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀਆ ਮੋਟੀਆ ਸ਼ਕਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਜ ਆ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਨਸਾਨਾ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂਆ ਵਾਗ ਘੇਰ ਕੇ, ਕਾਬੂ ਕਰ ਕੇ ਮਰਜੀ ਦਾ ਕਮ ਲੈਨਾ ਲਾਬਦਾਇਕ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਆਪਨੀ ਨਿੱਜੀ ਲੋੜ ਨਾਲੇ ਵੱਦ ਪੈਂਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾ ਕੇ ਲਿਖੋ :

ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੀ ਕਦੀ ਇਹ ਖਿਆਲ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂਗਲੀਆਂ ਤੋਂ ਚੁਰਾਈ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਸਾਹਿਬ ਖਿੜ ਖਿੜ ਹੱਸ ਪਏ ਮੈਂ ਫਿਰ ਪੁੱਛਿਆ ਇਹ ਜੋ ਜਾਂਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਰਿਵਾਜ ਹੈ ਜਦ ਤੀਕ ਕੋਈ ਗੱਭਰੂ ਚੋਰੀ ਨਾ ਕਰੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਪੱਗ ਨਹੀਂ ਬੱਝਦੀ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਇਹ ਰਿਵਾਜ ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਦੋਵੇਂ ਸਿਪਾਹੀ ਮਿਲ ਕੇ ਬੋਲੇ ਹੁਣ ਜਵਾਬ ਦੇਵੋ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ

5+5=10

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸੰਕਲਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ :

(ੳ) ਪ੍ਰਤੀਕ

(ਅ) ਬੁਣਤੀ ਤੇ ਬਣਤਰ

(ੲ) ਰੂਪ ਤੇ ਵਸਤੂ

(ਸ) ਵਿਰੋਚਨ 5+5=10

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤੱਤਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਜੰਗਨਾਮਾ

(ਅ) ਕਿੱਸਾ

(ੲ) ਕਾਫ਼ੀ।

10+10=20

5. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਰੇਖਾ ਉਲੀਕੋ।

ਜਾਂ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

20